

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Test 3

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Kosztolányi Dezső: Ének a fiatalokról

Ámulnak ők és fölnevetnek,
előre néznek, hátra néznek,
és visszafordulnak tünődve,
mert még nem értik az egészet.
Mostan lepődnek meg először,
magasba vont, sóvár szemölddel,
föl-föltekintenek az égre,
ahol a hold tányérja zöldel
és a nap vöröslik a zeniten
és csillagok szelíden ülnek,
szemükben eleven görögtűz,
hétköznapon is örök ünnep.
Úgy járnak itt e gyatra földön,
melyen csupán por és kopás van,
úgy járnak itt e vén világon,
mint egy frissen-festett lakásban.
Nézd, hogy figyelnek, hogy rajongnak,
mikor eszed már unva fontol,
csodát remélnék egy levéltől,
egy hírtől és egy telefontól.
Mondd ezt velem: tudatlan árvák,
mond: lelük új és tiszta-hős még,
mond ezt velem: szegény bolondok,
glória nékik és dicsőség. (1934)

Forrás: Kosztolányi Dezső összes versei. Unikornis Kiadó, 1994. II. 40.

a. Milyen lírai műfajok jellemzőit ismeri fel a költeményben?	5 pont
b. Mi jellemző a vers beszédhelyzetére?	5 pont
c. Hogyan mutatja be a fiatalokat a lírai én? Fejtse ki válaszát a vers értékvilágára, hangulatára, képi megoldásaira is figyelve!	5 pont
d. Értelmezze a költemény utolsó négy sorának ellentéteit!	5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Új év, új irodalmi évfordulók. Egyikre már régóta készülök: Csáth Géza halálának centenáriuma talán emblematikusabbnak számít, mint születésének bármely korábbi évfordulója.

Középiskolás voltam, amikor egyik tanárom a ködlovagokról beszélt. Jól hangzott, de csakhamar kiderült, hogy egyikünk sem olvasott tőlük semmit. Néhányan, akik már akkoriban írtunk és publikáltunk, mint valami titkos társaság, igazi nyomozásba kezdtünk, hogy megtudjuk, kik voltak, és hol lehetne elolvasni a műveiket. A Nyugat folyóiratra volt a legkönnyebb rátalálni, megkerestük néhány szövegüket.

Beszéltünk róluk, hatással voltak ránk, és már akkor felfedeztük a tudatalattit, amitől olyan hátborzongatóak voltak. Nem tiltotta őket senki, mégis elfelejtett íróknak számítottak.[...]

A nyolcvanas évektől divat lett Csáth Gézát idézni, tudományos munkák sokasága jelent meg róla. Mindenki hozzáférhetett, mostanra pedig lassan a teljes életművét kiadták. Disszonáns és feltűnő, hogy szinte mindenki olyan felütéssel kezdte, mintha vele kezdődött volna a Csáth-kutatás. [...]

Szerencsésnek tartom magam, mert nekem még Dér Zoltán mutatta meg az eredeti helyszíneket, melyek segítettek megérteni, mitől kaptak a szövegei ennyire markáns légkört. Csáth ugyanis mindent pontosan, racionálisan leírt: a helyszíneket is, a gondolatait is, leveleiben, naplójában és apró papírdarabkákon. Kis dobozokba rakta őket. Megszállott önelemző volt. Miközben ezeket olvastam, az jutott az eszembe, hogy talán éppen azt akarta, hogy mindez fennmaradjon. És talán nyersanyagul szolgáljon majdani életrajzi regényéhez; erre a munkára unokatestvérét, Kosztolányi Dezsőt kérte, aki bele is kezdett, de nem folytatta. [...]

(Kontra Ferenc: Csáth éve. www.olvasat.hu)

centenárium = századik évforduló

emblematikus = jelképes

disszonáns = zavaró

markáns = jellegzetes

- Emeljen ki a szövegből öt információt arról, hogyan ismerte meg Kontra Ferenc Csáth Gézát! 5 pont
  - Mutassa be Csáth Gézát a szöveg alapján! 5 pont
  - Melyik stílusréteg sajátosságai érvényesülnek a szövegben? Támassza alá három példával válaszát! 5 pont
  - Készítsen (név nélkül) leírást 10–15 mondatban egy olyan személyről, aki segített megérteni önnek valamit! 10 pont
- Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás. 5 pont
- Megjegyzés:** A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **Az anyagi és erkölcsi értékek viszonya epikus művekben** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű **(pl. Margit-legenda, Arany János: Szondi két apródja, Jókai Mór: Az arany ember vagy más olvasott mű)** alapján!

Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a választott epikus mű műfaji sajátosságai 5 pont
- anyagi és erkölcsi értékek 5 pont
- jellemábrázolás eljárásai 5 pont
- a mű stílusirányzatának jellemzői 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.